

༡༡། རྩི་རིན་པོ་ཆའི་གསང་བའི་རྣམ་ཐར་རྒྱ་མཚོ་ལྷ་བྱ་ལས་ཆེན་ཤས་ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིམ་བཞུགས། །

@01A རྩི་བཙུན་སྒྲིམ་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྩི་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ། རྒྱལ་བ་བྱུང་བདག་དོ་རྩི་འཆང་ཆེན་པོ་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པ་དེའི་ཞབས་ལ་གྲུས་པ་ཆེན་པོས་ཐུག་
འཆལ་ལོ། །བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་

དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩིས་སུ་གཟུང་དུ་གསོལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་མཁུན་བརྩེ་ནི། །འགྲོ་འདྲིའི་བསོད་ནམས་དཔལ་འབྱོར་ལས། །མགོན་པོ་བྱུང་གཟུགས་ཅན་བཞིན་གྱུར་པ། །སྤྲེད་གྲུའི་ཉིར་
འཚོ་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག །ཀུན་ལ་ཐུན་

མོང་བ་ཉིད་དུ། །བསྐྱད་པར་བགྱི་བའི་ཕུལ་བྱུང་གཏམ། །སྤྲོད་གྱི་མཇེད་པ་ལས་བརྩམས་ནས། །བདག་གིས་འབད་དེ་གཞན་དུ་བསྐྱུགས། །འོན་ཀྱང་སྤྲོད་ནི་གསང་བ་ལས། །ཤིན་ཏུ་
གསང་བའི་རིན་ཆེན་གཏེར། །

མཐུ་ཆེན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་དགའ་བ། །ངོ་མཚར་སྒྲིན་མེད་པའི་གཏམ། །མགོན་སྤྲོད་ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་ལས། །དབྱེས་བཞིན་སྦྱལ་བའི་བདུད་རྩིའི་རྒྱན། །བདག་སྤྲོད་པའི་སྒྲིམ་པ་

ཡིས། །གཅིས་པར་བཟུང་བ་དེ་ཉིད་

གྱིས། །སྐལ་བཟང་དད་པ་བརྟན་པོ་ཅན། །ཐེག་པ་མཆོག་གི་བཤེས་གཉིན་ལ། །སླིང་ནས་གྲུས་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་ནི། །རབ་དུ་སྒྲུང་བ་འགའ་ཡི་ཆེད། །བདུད་ཅིའི་བགོ་སྐལ་འདི་སྒྲིན་

གྱིས། །སྐལ་བཟང་དད་པའི་

ལུས་མངོས་མ། །འདུན་ལྡན་རི་དྲགས་མིག་ཅན་གྱིས། །ན་ལུང་མངོས་བྱེད་རྒྱན་འདི་ལོང་། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་དཔལ་ལྡན་སྒྲ་མ་དམ་པ་རྩེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་འཇིག་རྟེན་

གསུམ་ན་རྣམ་པར་དགར་

@02A ༄། །བའི་སྒྲན་པའི་བ་དན་གྲོ་བ་དེའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་པ་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལས་ཐུན་མོང་དུ་ཡོངས་སུ་བསྒྲག་པར་བྱ་བ། ཡུལ་དུ་བྱུང་བའི་དམ་པའི་སྟོད་པ་ངོ་

མཚར་བ་དག་ནི་བདག་གིས་ཕྱོགས་གཞན་དུ་བཅོད་ཟིན་ལ།

དེ་ལྟ་ནའང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྐྱུ་དང་གསུང་དང་ཐུགས་གྱི་གསང་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་སྒོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དག་གིས་ཀྱང་བསམ་པར་བྱ་དགའ་བ་བབྱང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་

མངའ་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པ་དག་ལ་

ཅུང་ཟད་ཙམ་ཞིག་བསྐྱག་པར་ཇེས་སུ་གནང་བ། བདག་གིས་ཕྱོགས་ཙམ་ཞིག་གློ་ལ་ངེས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འདྲིར་བཞེད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་གླུ་མ་དབྱུ་མ་པ་དང་མཇལ་བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ནམ་པར་
ཐར་པ་ནི་ཐུན་མོང་བར་བཞེད་ཟིན་པ་ལྟར་རོ། །

གླུ་མ་དབྱུ་མ་པ་དེ་ཡང་སྐྱ་ཆོ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྤྱོད་ལ་ནས་ཆོག་གཉིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་བསགས་ཤིང་། བྱད་པར་དུ་སྐྱ་ཆོ་ལན་གྲངས་མང་པོར་ཇེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཇེས་སུ་བཟུང་
བའི་མཐུས། སྐྱ་ཆོ་འདྲིར་བསྐྱེན་སྐྱབ་

སོགས་ལ་འབད་པ་ཆེར་མ་མཇད་པར་ཡང་། གྲིས་པ་གཞོན་རྒྱའི་དུས་ཉིད་ནས་མདོ་ཁམས་སུ་ཕྱགས་ཇི་མཇད་པའི་ཆོ། ལུས་ཀྱི་ཁོང་པའི་ནང་སླིང་གི་ཐད་ཙམ་ནས། ལ་ར་པ་ཙན་འི་སྤྱགས་
ཀྱི་སྐྱ་ཁུར་ཁུར་བ་འོང་ཞིང་། དེ་བྱུང་

ངེས་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་བ་སྐྱ་ཟིང་བྱེད་ཅིང་། ཐུགས་བཟུང་མི་ཐུབ་པ་འདྲ་བ་འོང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ལན་ཅིག་དེ་ལྟར་བྱུང་བས་རྒྱུ་ལྟར་ནས་བརྒྱལ་བར་གྱུར་ཅིང་། བརྒྱལ་བ་སངས་པ་དང་། མདུན་

ན་རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་སྒྲུ་

@02B མདོག་ནག་པོ་ཞིག་འདུག་པ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་སྒྲུང་བ་བྱུང་། དེ་རྩེས་རྩེས་གནང་དང་སྒྲུབ་པའི་ལུང་གསན་ནས། བསྟེན་སྒྲུབ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྱུས་པར་མཛད་པས་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ཐུན་མོང་བར་བསྟེན་པ་ལྟར་སྒྲུ་དང་གསུང་གི་སྒྲུང་བ་རྒྱན་ཆགས་སུ་འོང་བ་ཞིག

ཡོད་པར་སྒྲུང་། རྩེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་གཙང་མོང་དུ་ཁོང་དང་མཇལ་ནས། རྒྱ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་རྒྱུ་བ་མཛད། རྩེ་འདིས་འདྲི་བ་པོ་མཛད་ནས། རྩེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཆོས་ཀྱི་དྲི་བ་མང་
དུ་མཛད། བྱུང་པར་དུ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་འདི་མ་བཙལ་ན་ལམ་གྱི་སྟོག

མི་རྟེན་བཙལ་གྱང་ཤིན་ཏུ་རྟེན་དཀའ་ཞིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བབུང་ན་གོ་ལ་ས་དང་ཉེས་དམིགས་གཞན་ལས་གྱང་ཆེ་བར་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུས་ཀྱིས་གསུངས་འདུག་པས། འདི་ཉིད་འབའ་
ཞིག་ཡིད་ལ་གཙགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱན་ཆགས་

པས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཆོལ་བ་ལ་བྱང་རྒྱུ་མཐོངས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དུ་དང་འབྲུ་བར་ཡོད་པས། དེའི་ཆེ་ཡང་རྩེ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་དང་དྲི་བ་རང་ཤམ་ཆེར་མཛད། དེ་དུས་ངེད་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་ཐལ་རང་

གང་ཡིན་ཞུས་པས། གང་ཡང་མིན་གསུངས། དེ་དུས་ཇི་འདིའི་ཐུགས་

ལ་ཡང་ཁས་ལེན་ཅི་ཡང་མེད་ཅིང་། གང་དུའང་བརྩུང་མི་ཉན་པར་ལྟ་བུ་དེ་ཐུགས་ལ་བདེ་བ་ཙམ་ཡོད་པར་འདུག་གོ། དེ་ནས་ལྟ་བུའི་སྒོར་ལ་ངི་བ་དང་། བརྟལ་བརྟག་མང་དུ་མཛད་པས། ཇི་
བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་ནས། སྤང་ཕྱོགས་དང་སྤོང་ཕྱོགས་

ལ་ཉེ་རིང་གཏན་ནས་བྱེད་མི་ཉན། བྱེད་པར་སྤང་བ་ལ་གཙུག་སུ་བྱེད་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་གསུང་། ཕྱིས་དགའ་བ་གདོང་དུ་བཞུགས་དུས་ཀྱང་དེ་འདྲ་བ་མང་དུ་བྱུང་སྟེ། མདོར་ན་ཐ་སྙད་
ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞག་ས་མེད་པར་འཁྲུལ་ངོ་ཙམ་ལ་བསྐྱད་ནས་གཞན་

@03A ༄། ༄ོར་འཇོག་པ་མ་གཏོགས། རང་ལུགས་ལ་གང་ཡང་བཞག་ས་མེད་པར་ལས་འབྲས་ལ་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ཆད་ལྟ་ཆེན་པོ་ལ་དབུ་མའི་ལྟ་བ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དེ་ཉིད་འགག་
པའི་ཆེད་དུ། ཇི་བཙུན་གྱིས་ནན་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ་བར་མཛད་དོ། ༄ེ་ལྟར་ངི་བ་དང་བརྟལ་

བརྟག་མང་དུ་མཛད་པའི་སྐྱབས་སུ་ཇི་བཙུན་གྱིས་ཐལ་རང་གི་བྱེད་པར། ལྟན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བརྟགས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གྱི་བདག་དང་། ཏགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་ཚད་ཕྱ་

རགས། ལྷ་བརྟོགས་པའི་ཚད། ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བ་འདིའི་ལྷགས་ཀྱིས་

ཀྱན་ཚོབ་བ་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་པ་དབྱེད་པ་ཞིབ་ཏུ་མཛད་པའི་ས་བོན་ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་རེ་དང་། སྒྲགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
ཁྱད་པར་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་པ་ལྡེའི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་གངས་

ངེས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནད་ཐུན་མོང་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་འབྲིལ་བ་རེ་གསུངས། མི་གོ་བ་འདུག་ལགས་ཉུས་པས། འདི་རྣམས་མ་བཟེད་པར་གྱིས་ལ་ཟིན་བྲིས་སུ་བྲིས། གླུ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་
མི་དད་ཏུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་ཤིང་བསྟེན་སྦྱབ་

བྱེད་པ་དང་། བསགས་སྦྱང་གཉིས་ལ་ལེགས་པར་འབད་པ་དང་། གཞུང་ལྷགས་ཀྱི་དོན་ལ་རིག་པས་རྣམ་པར་དཔྱོད་ཅིང་ཞིབ་ཏུ་སེམས་པ་རྣམས་སུམ་སྒྲིལ་ཏུ་ཉམས་སུ་ལོང་ལ་ཆོམ་མ་སྒྲ་
བར། རྒྱན་བསྐྱིངས་ལ་ལེགས་པར་དཔྱོད་ཅིག་དང་། སྐབས་སུ་

བབས་པ་ན། ངས་ད་ལྟ་ས་བོན་བཏབ་པ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རྒྱུན་བྱས་ནས་ལེགས་པར་གོ་བ་ཞིག་རྒྱུར་ཏུ་ལོང་བར་འདུག་ཅེས་གསུང་ངོ། །འཕགས་པ་ལྷ་སྦྱབ་ཡབ་སྐུས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དབུ་

མ་དང་གསང་བ་འདུས་པ་ལ་ཤེས་འདོད་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་ཡོད་པས་

@03B ཅུད་གཅོད་པའི་སྒྲ་མ་བོད་ན་སྤྲུག་ཞུས་པ་ལ། རེད་མདའ་བ་ལས་དྲག་པ་མེད། འོན་ཀྱང་སྤྱོད་ལ་མཐའ་མ་ལུས་(BCHO) ད་པའི་གོ་བ་རྫོགས་པར་བསྐྱེད་མི་ཐུབ། དབྱ་མ་པ་ལོ་རྩ་
བྱས་ནས་ངས་སྤྱོད་ལ་བཤད་ན་དེ་ག་དྲག་པ་འོང་ནའང་། ཁོང་ཡང་སྒྱུར་དུ་མདོ་ཁམས་

ལ་འགྲོད་གོས་པར་སྒྲུང་། དེས་ན་ད་ལྟ་ནས་བཤད་པ་མ་བྱེད་པར་བྱ་བུལ་གྱིས་ལ་དབེན་པ་སྟེན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྤུམ་སྒྲིལ་དུ་ཉམས་སྤུ་ལེན་པ་དང་། དམིགས་རྣམ་སྤྱོད་བ་སོགས་ལ་
ལེགས་པར་འབོད་དང་། རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་རྟེན་པར་

འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུང་རོ། །གཞན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་གནད་དང་གཞུང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོལ་བ་སོགས་གསུངས་པ་ལ་ཆད་མེད། རྒྱ་གར་གྱི་པརྟི་ཏ་མཁས་པ་རྣམས་ལ་འང་འགའ་ཞིག་གི་
ལ་གཞུང་ལ་འབྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩུང་མི་ཉིན་པའི་དམིགས་བསལ་

རིམ་མ་ཡང་བྱུང་བས། འོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྤྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་བ་ལ་སློབ་དཔོན་རྒྱ་བ་བྲགས་པ་འབྲུལ་མེད་རང་འབའ་ཞིག་ཏུ་བརྩུང་བས་ཨི་ཆོག་ཞུས་པས། རྒྱ་བ་བྲགས་པ་ནི་སྟེང་

ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་ཏེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཞིང་ཞིག་གི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

ཞིག་གི་ཞབས་དྲུང་ནས་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའ་རྣམ་དཔྱོད་དང་སྤྱིང་སྟོབས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བ་ཞིག །ཞིང་འདིར་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་ལུགས། བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་གསལ་བར་བྱ་བའི་སྤྲད་དུ་
བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཟུང་བུ་ཡིན་པས། འདི་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་

དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་སྐྱགས་མཚན་ཉིད་གང་གི་སྐྱབས་སུ་འང་འབྱུང་བ་སྤྲ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པས། འདི་ལ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡིད་ཆོས་ཀྱི་གནས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངས་པར་བཟུང་དགོས་
པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །སྤྲ་མ་དབུ་མ་པས་རྗེ་བཙུན་

@04A ༄། །འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྤྲ་སྤྲི་སོགས་ཀྱི་ལྷ་བ་མཛད་པས། སྟོན་སངས་རྒྱས་འཛིག་ཏེན་ན་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་སྤྲ་མ་འདི། རྒྱ་གར་དུ་བྲམ་ཟེའི་
ཁྱེའུ་ཞིག་ཏུ་འབྱུངས། དེའི་ཆོ་དག་སྟོང་གི་ཆ་ལུགས་འཛིན་པའི་བྱང་རྩལ་

སེམས་དཔའ་མོས་པའི་སྟོ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་མཇལ་ནས། དེ་ཉིད་མཉེས་པར་བྱས་ཤིང་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྱངས། ཆོས་མང་དུ་གསན། དེས་ཁྲིད་དེ་སྟོན་པ་ཤྲ་གྱ་ཐུབ་པའི་ཞབས་དྲུང་དུ་

མཇལ་ཞིང་སེམས་བསྐྱེད། དེའི་ཆོ་སྟོན་པ་ལ་ཤེལ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་

བརྒྱ་ཅུ་འི་ཕྱིང་བ་ཞིག་དང་པས་ཕུལ་ནས། རྫོན་ལམ་བཏབ་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་ས་བོན་བཞག་པ་ཡིན། ད་སྐུ་སྐུ་འདིའི་ཕྱི་མ་ལ་དགའ་ལྷན་དུ་སྐུལ་བ་མ་
པམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་མདུན་སར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་འབྱོར་པ་

དཔག་ཏུ་མིད་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པར་འགྱུར་ཞིང་། མཚན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཇམ་དཔལ་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བར་འགྱུར་རོ། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེའི་ལོ་རྒྱུས་རྒྱ་མཐུན་ཏུ་ཉུས་ཏུས། འདིའི་
ཕྱི་མ་དགའ་ལྡན་ཏུ་འགྲོ་བ་འདི་ལ་རང་བླ་མ་དབྱ་མ་པ།

ལྷ་མ་ཕྱག་རྟོར་བ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་ཁ་འཆམ་པར་འདུག། ཅིས་གསུང་དོ། །གཞན་ཡང་ཉམས་སྒྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་མང་པོས་རྩིས་ལྷ་མ་འདིའི་སྐྱ་སྐྱེ་སྐྱ་སྐྱེའི་སྐྱེས་རབས་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གྱུར་བ་ནི། ལྷ་མ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་སྐྱ་ནས་ཕྱགས་ངེས་མི་མཛད་

པར་འདུག་པས་མ་གྲིས་སོ། །དེ་དུས་རྗེ་རང་ཡང་ཅུང་ཟད་འཆད་ཉན་ལ་ཐུགས་བཞེད་ཆེ། སྤྱི་མ་དགུ་མ་པ་ཡང་དེ་དང་མཐུན་པས་སྤྱི་ན་ཆོད་ཤིན་ཏུ་གཞིན་ཞིང་། མ་ཁྲེན་རབ་དང་པན་

ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆ་བ་འདི་འབྲ་བ་ལ། ད་དུང་བཤད་ཉན་རང་མཛད་

@04B ན་བསྟན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འཆད་ཉན་འཕེལ་པོ་འདི་འབྲ་བའི་འཕྲོ་ལ་བྱ་བུ་ལ་ལྷོན་ན། རེད་ལའང་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་ཟེར་དུ་འོང་བས་ན། རེ་ཞིག་འཆད་ཉན་མཛད་
པས་ཆོག་པ་ཞིག་འཆའ། ཞེས་ཞུས་པས་ཇི་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས།

བསྟན་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་གང་ཕན་བྱེད་ཀྱིས་མི་ཤེས། ཁ་ཟེར་བ་ལ་བཟོད་པ་སྒྲོམས། དབེན་པ་བསྟན་ནས་ཐུགས་དམ་མ་བྱས་ན་སྐྱེ་ཆེ་རིང་པོ་མི་འོང་། ཕན་ཐོགས་ཀྱང་ལྟར་སྒྲུང་ཞིག་
ལས་མི་འོང་བས་བྱ་བུ་ལ་ལྷོན་པ་འཐད་ཅིས་གསུང་

ངོ། རྒྱིད་ཤོད་དགའ་བ་གདོང་དུ་སྒྲ་མ་དབུ་མ་བྱ་དང་དཔོན་སློབ་གཉིས་པོ་ལས་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆམས་དམ་པོ་བཅད། གཉིས་པོའང་གཟིམས་ཁང་སོ་སོར་མཛད་ནས་གསོལ་ཇ་སོགས་ལ་
འཆོག་པར་མཛད་ཅིང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་པའི་སྐབས་སུའང་

སྒྲ་མ་དབུ་མ་པས་འཕྲོ་མཛད་ནས། ཇི་བཙུན་ལ་ཆོས་མང་དུ་གསན་ཅིང་ངོ་བོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད། དེ་དུས་ཐོག་མར་སྒྲ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་ཇི་བཙུན་གྱིས་གནང་བའི་ཞི་གནས་གྱི་དམིགས་པ་

གསལ་ནས་སྒྲིམ་གྱིན་ཡོད་པ་ལ། དོ་ཞག་རང་འདི་ལས་ཀྱང་

ཇི་བཙན་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྐྱེན་སྐྱབ་བྱས་ན་དེ་རང་དོན་ཆེ་བ་འདྲ་དགོངས་ནས། བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་དེ་ལྟར་ཉུང་པས་དེ་བཞིན་མཛད་པས་ཁྱབ་ཅེས་གསུངས་ནས། ཉིན་མཚན་དུ་
བླ་མ་དང་ཇི་བཙན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་

ཅིང་བསྐྱེན་སྐྱབ་མཛད་པས། ཞག་མང་པོ་མ་སོང་བ་ལ་ཉིན་གཅིག་། དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་བའི་རྒྱ་བྱོན་འཆམ་པ་ཞིག་ཁ་དོག་རྒྱ་མཐིང་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བྱུགས་པ་འདྲ་བ་ལ། ཤིན་ཏུ་
དྲང་པ། ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་དབྱིབས་ཤིན་

@05A ༄། །དུ་སྐྱུ་པོར་འདུག་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྒྲ་ལྡ་པ་འཇའ་ཆོན་ལྟ་བུའི་དྲ་བས་འབྲིགས་པའི་དབུས་ཀྱི་ལྷ་བ་སྟོན་པོ་དེའི་རྒྱ་བྱོན་དང་འཆམ་པར་དོ་ཇེའི་སྒྲིལ་
ཀྱང་གིས་བཅུགས་པའི་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཨ་ར་པ་ཙ་ན་གྱང་

ཀྱམ་གྱི་མདོག་ཅན། ལྷ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་ཞིག་གི་སྐྱའི་སྒྲ་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེ་བླ་མ་དབུ་མ་པ་ལ་མ་ཉུང་གྱང་། བླ་མ་དབུ་མ་པ་ན་རེ་བྱིད་རང་ལའང་སྐྱའི་སྒྲ་བ་ཡོད་པ་འདྲ་

གསུངས་ནས་ཐིགས་བྱུང་། དེ་འདྲ་བའི་སྐྱའི་སྒྲུང་བ་དེ་ནམ་འདོད་རིས་ཀྱིས་གསོལ་བ་

བཏབ་པའི་དུས་པལ་ཆེ་བར་དངོས་སུ་ནར་མར་འབྱུང་བ་ཞིག་དེ་ནས་བཙུམས་ཏེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ཏྲག་པར་ཡོད། ཅིས་གསུང་ངོ། །དེ་ཡང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་
དཔའ་གཅིག་དང་། ལྷ་མེད་ལ་སོགས་པ་རྣམས་

དང་། བཀའ་སྟོན་གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་གནང་དང་བྱིན་རྒྱབས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་བཞི་སོགས་ནི་སྤྲོ་མ་དབུ་མ་པས་ལོ་རྒྱུ་མཛད་ཅིང་།
རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་རང་ཉིད་ལ་གསུམ་ལ། དེ་ཡང་དཔའ་

གཅིག་གི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་རིང་ལ་རྗེ་བཙུན་ཡང་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་རང་གི་སྐྱའི་རྣམ་པར་ཡོད་པ་ལ། ནང་སྒྲུབ་དང་གསང་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་དབང་མཛད་པའི་ཆོ། དཔའ་བོ་གཅིག་པ་དེ།
དེ་མ་ཐག་ཡབ་ཡུམ་ཞལ་སྒྲོར་གྱི་རྣམ་པར་འབྱུང་འགོ་བ་དང་།

ཆོས་སྐྱོང་གི་རྗེས་གནང་མཛད་པའི་སྒྲུབས་སུ་དེ་མ་ཐག་བཙུམ་ལྡན་འདས་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྐྱའི་རྣམ་པར་བྱུང་ནས། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་བསྒྲོ་བར་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་

དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་འཕུལ་ངོ་མཚར་བསྟོན་པ་ཡོད་པར་འདུག

@05B དེ་ནས་ཇེ་བཙུན་གྱིས་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་ལ་གནང་བའི་ལས་ཆོག་ས་དང་དམིགས་པ་སྐྱོང་བའི་རིམ་པ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གི་ལུང་ནི་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་ཉིད་ལ་གསན་ནོ། །དེ་ནས་སྐྱབ་པ་ལ་
འབྱོན་པའི་ཐུགས་ཐག་བཅད། འཁོར་ཇི་ལྟ་བུ་འབྲིད་ཇེ་བཙུན་ལ་ཁྱས་པས། ཐུན་མོང་

བར་བྱིས་པའི་བརྒྱད་པོ་ད་འབྲིད་པའི་གནང་བ་བྱུང་། དེ་ནས་སྒྲ་མ་དབྱ་མ་པ་མདོ་ཁམས་ལ་འབྱོན་པའི་སྐྱེལ་མར་ལྟ་སར་བྱོན་དུས། ད་དཔོན་སློབ་རེ་ཞིག་མི་མཇེལ། གནས་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་
འདིར་ཇེ་བཙུན་ལ་གསོལ་བ་བཏབ། ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱས་པའི་གདམས་

པ་ཞིག་ཁྱས་པ་དྲག་ཅེས་བཀའ་བགྲོས་ནས། ལྟ་སའི་ཐོག་སྟངས་མ་རང་གི་ལྟ་ཕྱོགས་གྱི་གསེར་ཕུབས་གྱི་བྱ་འདབ་འོག་དེར་མཆོད་པ་བཤམས། གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་བཏབ་པས། ཇེ་བཙུན་གྱི་
ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་བསྐྱས་པའི་ཆོག་ས་སུ་བཅད་པ་འགའ་ཞིག་གསུངས། ཇེ་སྒྲ་

མ་འདིས་དེ་ཀའི་དུས་སུ་གསུང་རིམ་བཞིན་ཡི་གེར་བཀོད་འདུག་གོ། དེ་ནས་ཐུན་མོང་བར་བཀོད་པ་ལྟར་སྐྱབ་པ་ལ་བྱོན། འོལ་ཁའི་ཆོས་ལུང་དུ་ཐེབས། དབྱུན་དབྱིད་རྣམས་དཔོན་སློབ་

ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཙོ་བོར་བསལ་སྤྱད་ལ་བྱུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་མཛད་

པའི་སྐབས་སུ། རྗེ་འདིས་ལྷུང་བཤགས་དང་བརྒྱུག་སྤྲུགས་ནས་མཛད་ཤིང་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་མ་ཅུ་ཙུ་ལྷའི་སྐྱའི་སྤྱང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ནར་མར་བྱུང་། དེའི་ཚེ་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་
མགོན་པོ་སྐུ་གསེར་བཙོ་མའི་ཁ་དག་ལྟ་བུ་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་དང་ཆོས་

འཆད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱས་མེ་ཏོག་གི་སྒྲོང་བུ་བསྐྱམས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་བྲི་ལ་སྦྱིལ་ཀྱང་གིས་བཞུགས་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲན་གྱི་སྒྲ་སྒྲ་གོས་སེར་པོ་མན་བས་པ་དང་། རྗེ་
བཙུན་བྱམས་མགོན་བཟང་པོའི་འདུག་སྤངས་མཛད་པར་བྱུང་གི་ཆ་

@06A ༄། །བྱད་ཅན་སྐྱམ་སྤྱར་གསོལ་བ་ཕྱག་གིས་སྤྱུ་ཤིང་གི་སྒྲོང་བུ་རིལ་བས་མཚན་པ་འཛིན་པ་དེ་འདྲ་བ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱལ་བ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་བཅས་པ་ནམས་ཀྱི་སྐྱའི་
སྤྱང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་མང་དུ་བྱུང་། འདི་ནམས་ཉམས་སྤྱང་

ཡིན་པས་ངེས་པ་ཆེར་མེད་དགོངས་ནས་དེ་ཙམ་དུ་ཆེད་ཆེར་མ་མཛད་ནའང་། སྒྲ་མ་ཏོགས་ལྡན་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོ་བ་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྤྱང་བ་མངོན་སུམ་འབྱུང་བ་འབྲུལ་

མེད་གཅིག་ཡོད་པས། ཁོང་ལ་རྗེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ནས།

རྗེ་ལ་གཟིགས་སྒྲུང་བྱུང་བ་དེ་རྣམས་ཉམས་སྒྲུང་རང་དགའ་བ་མིན་པས་གསོལ་བ་དྲག་ཏུ་ཐོབ། སྤྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བྱུང་པར་ཅན་ཡོད་པ་ཡིན་གསུང་བ་བྱུང་འདུག་གསུང་ངོ། །རྟོགས་ལྡན་
པའི་སྒྲུང་པ་དེ་ལ་འང་རྗེའི་བྱུང་ནས་བརྟག་དཔྱད་མང་

བྱ་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་གནད་ཟབ་མོ་ངེས་པ་རྣམས་ཕལ་ཆེར་འཕྲུག་མེད་ཏུ་འོང་བ་འདུག་བས་ཐུགས་ལེགས་པར་ཆེས་སོ། །དེའི་དབྱིད་ཀ་དེ་རྗེ་བཙུན་གྱི་ཞལ་ནས། དམུ་གློད་གདུལ་དཀའི་
སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ལ། །འཤད་པས་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་

གལ་འགྱུར། །དེ་བས་སྐྱབ་པ་ལྟར་སྒྲུང་དབེན་པ་སྟོན། །རང་གཞན་གཉིས་ཀ་འཆོངས་པའི་ལམ་རྟེན་སྟེམ། །ཞེས་གདམས་ཤིང་སྐྱབ་པ་ལ་བསྐྱལ་བར་མཛད་དོ། །དེ་ནས་རྗེང་རྗེའི་ཇོ་བོ་
ལ་མཇལ་ནས་རྒྱ་སོགས་ཕུར་བྱོན། ཐུགས་དམ་ཤིན་ཏུ་འཕེལ།

དེ་དུས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཞི་བཞིན་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་འཁོར་གྱིས་བསྐྱོར་བ་དང་།

འཕགས་པ་ཀླ་སྒྲུབ། (A'R+YA) དེ་བ། སངས་རྒྱལ་བསྐྱེད་སྤྱོད་། སྒྲུབ་པ་། རྒྱ་བ་

@06B བྲགས་པ། ཐོགས་མེད་སྒྲུ་མཆེད། ཐུགས་སྒྲུང་ཆོས་བྲགས་། ཡོན་ཏན་འོད་དང་ཤྲུ་འོད། ལྷ་དབང་གློ། རྒྱལ་མཁན་པོ། ཀ་མ་ལ་ཤྲི་ལ། ཨ་ལྷ་ཡ་ལ་སོགས་པའི་པརླི་ཏ་དུ་མ་དང་།
རྒྱལ་པོ་ཨི་རྒྱ་རྒྱ་ཏི། བུ་མ་ཐེ་ཆེན་པོས་ར་ཏ། སྒྲོ་བ་དཔོན་ཆེན་པོ་ལྷ་ཨི་པ། དེ་ལ་བྱ་

པ། རྒྱལ་པོ་སྒྲོད་པ་ལ་སོགས་པའི་བྱ་བ་ཆེན་དུ་མའི་སྒྲུ་འི་སྒྲུང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས། ཉམས་སྒྲུང་ལ་གཏད་པ་མེད་ལས་ཆེ་དགོངས་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སྤར་བཞིན། ཉམས་སྒྲུང་རང་དགའ་བ་
མིན་པས་གསོལ་བ་དྲག་པོ་ཐོབ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གཞུང་ལ་བཏོན་ནས་རང་

གཞན་ལ་ཕན་ཐོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འོང་བའི་རྟན་འབྲེལ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ང། །དེའི་ཆེ་བཙུན་ལྷན་འདས་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་སྒྲུ་ཞལ་ལྷག་ཡོངས་སུ་རྗེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་གཟི་བཞིན་བཟོད་
པར་དགའ་བ་ཞིག་ཞལ་གཟིགས། དེ་དུས་ནས་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བདག་འཇུག་

ཉིན་རེ་ཞིང་མཇུག་པ་ནས་ཡང་ཆག་མེད་དུ་མཇུག་དོ། །ཡང་དེར་སྤར་དང་འབྲེལ་བའི་རྗེ་བཙུན་གྱི་སྒྲུ་འི་སྒྲུང་བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པའི་བྲགས་ཀའི་ནང་ན་ཕར་རལ་གྱི་ལུ་བ་བྱུག་ཅིང་། དེའི་

ཐུགས་ཀར་ཅ་མོ་བྱུག་པ་ལ། བདུད་ཅིའི་རྒྱན་ཁ་དོག་དཀར་པོར་ཤིན་

ཏུ་སྒྱུ་པ་འོད་གྱི་རྒྱ་རྒྱན་འདྲ་བ་ཞིག་ཇི་བཅུན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ནས་རལ་གྱིའི་སྤང་ལ་བརྒྱད་དེ་ནར་ར་ར་བྱུང་ནས། ཇི་འདིའི་ཐུགས་ཀར་ཞུགས་པས། སྤྱིའི་ནང་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དཔག་
ཏུ་མེད་པས་གང་བ་བཟོད་པར་མི་རྒྱས་པ་འདྲ་བ་ཞིག་

འཁྲུངས། དེའི་དུས་ངོ་མཁྱེན་པ་དང་མི་མཁྱེན་པའི་འཁོར་དུ་མ་ཁ་གདངས་ནས་བཟེད་འདུག་པས། འགའ་ཞིག་གི་ཁར་མང་དུ་འགོ་ཞིང་། འགའ་ཞིག་གི་ཁར་རྒྱང་ཟད་རེ་དང་། འགའ་ཞིག་
གིས་ཁ་གདངས་ཀྱང་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མི་འགོ་བ་དེ་འདྲ་བའང་འདུག་

@07A ༄། །གསུང་ངོ། །མདོར་ན་གནས་དེར་དེ་འདྲ་བའི་དག་པའི་སྤྲང་བ་དང་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཞིག་འཁྲུངས་སོ། །དེ་ནས་ཇི་བཅུན་
གྱི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ཇིང་ཇིའི་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཞིག་གསེས་མཛད་པའི་རྩལ་ཞིབ་པར་བྱན་མོང་བ་ཉིད་

དུ་བཟོད་ཟིན་ལ། དེའི་ཆོ་ཇི་བཅུན་གྱི་གསུང་གིས་ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། ཇི་བཅུན་བྱམས་མགོན་ལ་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་

ཅད་གྲིས་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐྱར་བ་ལ་གཞི་གྲིས་ལ་རྩོམས་གསུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཇི་བཅུན་

བྱམས་མགོན་གྱི་བསྟོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་གསལ་བའི་སྟོན་མེ་མཛད་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་བདེ་བ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བ་འཛིན་པའི་སྟོན་ལམ་ཞིང་མཆོག་སྟོ་འབྲེད་དང་། རང་ཉིད་མ་འོངས་པ་ན་གང་དུ་སྐྱེ་ལ་
པའི་སྐྱར་འཛང་རྒྱ་བའི་མཛད་པ་སྟོན་པའི་ཞིང་ཡོངས་སུ་བབྱུང་བའི་སྟོན་ལམ་ཡང་ཇི་བཅུན་གྱི་གསུང་གིས་

བསྐྱེད་ནས། དོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་གོ་རིམ་སོགས་ཇི་བཅུན་གྱིས་གསུངས་པ་དང་གྲིས་ཆོག་སྟོར་གྱིས་བསྒྲིགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །དེའི་ཆོ་ཇི་བཅུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་གྱི་ཞིང་བཀོད་
བཞེངས་པའི་སྐྱ་རིས་བཏབ་ཆང་བ་ལ། རབ་གནས་ཤིག་མཛད་པས་ཇི་བཅུན་གྱི་སྐྱ་དངོས་སུ་བྱན་ནས་ཐིམ་སོང་།

བའི་གཟིགས་སྒྲུང་བྱུང་ཞིང་། དེ་རྒྱབ་ནས་མར་མེ་བབྱུང་། ཡང་སངས་རྒྱས་སུམ་ཅུ་ཅུ་ལྟའི་སྐྱ་འདྲི་བར་བརྩམས་པ་ལ། ལྷ་བཟོ་རྣམས་གྲིས་སྐྱ་མདོག་ཕྱག་རྒྱ་སོགས་ཇི་ལྟར་འདྲི་བ་མ་ཤེས་
ནས། ཇི་འདྲི་དུང་དུ་ཞུས་པས། དེའི་ཆོ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་ཇི་ལྟར་འདྲི་བའི་གོ་རིམ་དང་མཐུན་པར་རྒྱལ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་

ལྟའི་སྐྱ་རིམ་བཞིན་གཟིགས་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་བཞིན་དུ་སྐྱ་མདོག་སོགས་འདི་ལྟར་བྲིས་ཤིག། །ཅིས་ཞལ་ཏ་གནང་ནས་འདྲིར་བཅུག། །དེར་མ་ཟད་ཞིང་བཀོད་གཞན་རྣམས་ལ་འང་རབ་

གནས་གྱི་དུས་སུ་ཡི་ཤེས་པ་དགུག་གཞུག་མཛད་པ་ན་ལྷ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་པ་རེ་ཐིམ་སོང་བའི་སྤང་བ་མ་བྱུང་བ་མེད། ཅས་གསུང་དོ། །དེའི་ཕྱིར་

@07B ཏིན་དེ་དག་ནི་རྒྱལ་བ་དངོས་དང་མཛོད་པའི་ཞིང་དུ་བྱུང་པར་མེད་པར་ཤེས་པར་བྱས་ཤིག། །དེ་ནས་སྟོ་བྲག་ལ་བྱོན་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་རྩེ་བཙུན་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཚན་པ་དང་མཇལ་
ནས་དགུང་ལོ་བཞི་བཙུ་ཙ་ལྔ་པའི་སྟོང་དུ་སྐྱ་ཆེའི་བར་ཚང་ཆེན་པོ་འོང་བའི་མཚན་མ་

ཡོད་པ་དེ་བཙུམ་ལྷན་འདས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་སྟོན་ནས་བསྐྱོད་པའི་ཏིན་འབྲེལ་བསྐྱིགས། རྒྱ་གར་ཤིང་གི་རིལ་འབྱོན་པར་བཞེད་པའི་སྐབས་སུ་རྩེ་བཙུན་གྱི་གསུང་ནས། རྩིང་རིའི་རྩོམ་ལ་
དགེ་སྦྱོང་གི་རྟགས་ཚང་མའི་སྐྱེས་འབྲུལ་བ་དང་བཅས་པས་བསྟོད་ཅིང་གསོལ་བ་འདེབས་

པའི་ཆོག་ཚངས་པའི་ཅོད་པན་ཞེས་བྱ་བ་དོན་གྱི་རིམ་པ་འདི་ལྟར་གྱིས་ལ་རྩོམས་ལ་ཕུལ་ཞིག་དང་། ཕྱིས་འབྲུལ་བའི་བསྐྱབ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་བཏིན་ནས་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་
ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་ཏིན་འབྲེལ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ་བཏིན་ནས་དེ་ལྟར་མཛད།

ཕྱིས་ཀྱང་རྩེ་བཙུན་གྱི་གསུང་གིས་ནན་གྱིས་བསྐྱུལ་ཅིང་། བསྟན་པའི་རྩ་བ་ཡིན་པའི་བླགས་ངེས་བླགས་དྲག་པོ་འཁྱུངས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཉམས་པ་བླགས་གྱིས་བསྟན་པར་མ་བཟོད་པའི་

སྟོབས་ཀྱིས། འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཕྱིར་བཅོས་ཡན་ཆད་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་སྟེ་

མའི་སྟོལ་བ་ཅམ་ལ་མ་སྟོས་པར་ལེགས་པར་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱི། གཞན་ལས་བྱད་པར་ཐོན་པ་ཞིག་དོན་དུ་གཉིར་ནས་བྱས་པ་ག་ལ་ཡིན། ཞེས་གསུང་དོ། །དེ་ནས་ཙ་རི་ནས་གཉལ་ལ་
འབྱོན་པའི་ལམ་དུ་མོ་ལའི་ལ་རྩར་ཞག་བཞུགས་མཛད་པའི་རྟུབ། རྗེ་བཙུན་བུམས་

མགོན་གྱི་སྐུ་ཤིན་དུ་ཆེ་བ། ལྷན་པོ་ལྟར་མངོན་པར་བརྗེད་ཅིང་ཉི་མ་ལྟར་གཟི་བརྗེད་འབར་བ་ཞིག་གིས། རིགས་ཀྱི་བུ། བྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག་འོང་བར་ཤེས་
པར་བྱོས་ཤིག། ཁེས་སེལ་འཇིག་སྐྱེས་དབུགས་ལྷུང་ཞིང་སྟོ་བ་བསྐྱེད་པར་མཛད་

@08A ༄། །བའི་སྒྲུང་བ་དངོས་སུ་བྱུང་གསུང་སྟེ། དེ་བས་ན་སྟིགས་མའི་དུས་འདིར་རྗེ་བཙུན་གླ་མ་འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་བྱད་པར་མ་མཆིས་པའི་ཚོག་གིས་
བསྐྱགས་པ་ནི་རང་བཞིན་བརྗོད་པ་སྟེ། ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ཀྱང་སྟོན་པ་ཉིད་དང་

མཚུངས་པར་ཅིའི་ཕྱིར་བཞུ་བར་མི་བྱ། གཉལ་སྒྲུད་སེལ་རྗེ་རྟོག་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྗེགས་རིམ་ཡན་ལག་དུག་ལ་སོགས་པའི་ལམ་གྱི་གནད་རྣམས་ལ་དབྱུང་བ་

མང་དུ་མཛད་པས་མི་འབྲུལ་པའི་ངེས་པ་འབྲུངས་ཤིང་འཆུག

མེད་གྱི་གཟེར་ཐེབས་ནས་མི་འཇིགས་པ་བརྟེས། བཙམ་ལྡན་འདས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་དཔའ་བོ་གཅིག་པ་ཞིག་གི་སྐྱའི་གཟིགས་སྒྲུང་ནར་མར་འོང་ཞིང་། ལུབ་གཅིག་གི་མནལ་ལམ་དུ་སྒྱུར་
གྱིས་དུས་གྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལ་རྒྱལ་པོ་རྒྱ་བ་བཟང་པོ་བྱོན་པ་འདྲ་བ་ཞིག

འོང་བར་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྡོན་ཆད་བཤད་པས་ཕན་ཐོགས་འཇིགས་རུང་ཙམ་ནི་མ་བྱུང་། རང་གི་རྒྱུད་ལ་གོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་སྐྱེས་པ་ལ་དགོངས་པ་ཡིན་འོང་། ཞེས་གསུང་
དོ། །གཉལ་དུ་བཞུགས་དུས་མནལ་ལམ་དུ་དབྱངས་ཅན་མའི་གསུང་

གིས། དགྲུང་ལོ་ལྷ་བཅུ་ཙུ་བདུན་ཐུབ། དེ་བར་རང་གཞན་གྱི་དོན་དཔག་དུ་མེད་པ་འགྲུབ། གསུང་བ་ལ། རྗེ་བཙུན་མ་རྣམ་པར་རྒྱལ་མ་ལ་སོགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་བསྟོན་སྐྱབ་མང་
དུ་བྱས་པས་དེ་ལས་རིང་ཞིག་ཐུབ་པར་མི་འགྱུར་རམ། ཞེས་ཞུས་

པས་དེ་ཐམས་ཅད་ཕལ་ཆེར་སྡོན་གྱི་སྡོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་དང་། ཆོས་རབ་དུ་རྣམ་འཁྱེད་གྱི་ཤེས་རབ་ལ་ཐུགས་འདུན་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས། རྫོགས་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་

ཁྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་བས་སྐྱ་ཆ་ལ་དེ་ཙམ་དུ་ཕན་པ་མ་བྱུང་། ཞེས་གསུང་།

@08B པ་ཞིག་བྱུང་། རྟོགས་ལྡན་པ་བཞེ་བཅུན་གྱི་གསུང་ནས། ད་ཕན་ཆད་སྐྱ་ཆའི་བར་ཆད་ལ་སྒོས་སུ་དམིགས་པའི་བསྐྱོག་ཐབས་དང་། སྐྱ་ཆོ་བསྤིང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་ལེགས་པར་
བསྐྱིགས་ན། དཀའ་སེ་བ་ཞིག་ལ་བསྐྱོག་པར་བྱ་རུས་སོ། །ཞེས་གསུང་བ་དང་།

ཡང་གཉིས་ཀྱི་སེལ་རྩེ་རྩེ་ན་བཞུགས་དུས་རྩེ་བཅུན་ལ་སྤྲུགས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། གོ་རིམ་གྲངས་ངེས་སོགས་དང་། བྱུང་པར་ཞི་ལྷག་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་རྣམས་ཞུས་པས།
ད་ངེད་ལ་ཡང་ཡང་འདྲི་མི་དགོས། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ལ་ཞིབ་

པར་དཔྱད་དང་། དེད་ཀྱིས་བསྟན་པ་རྣམས་དང་ཕལ་ཆེར་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་འོང་། མི་མཐུན་པར་ཙམ་བྱུང་ན་མདོར་ལེན་གདམས་ངག་ཏུ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་འབབས་གྱི། གཞུང་ཆེན་མོ་
རྣམས་འདོར་དུ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུང་ཞིང་། མན་ངག་གིས་ལྷེ་མིག་བྱས་ནས་

མདོ་རྒྱད་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་དཔྱད་པས་དཔྱད་པ་རྩོགས་པའི་ཆད་ནི། ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་བྱངས་པའི་ངེས་པ་རྙེད་ནས། སྒོ་ས་དོན་དེར་ཐག་བཅད་ཀྱང་། གཏིང་

ནས་མི་བདེ་བའི་རྣམ་པ་མེད་པ་ཞིག་འོང་། དེ་དུས་དོན་དེ་ལ་དཔུང་པ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུང་སྟེ། ཕྱིན་ཆད་ཆད་དེ་འཁྲུལ་མེད་རང་ཞིག་བྱུང་གསུང་ངོ། །གཉིས་ནས་དྲགས་པོ་ལྷ་སྒྲིངས་སུ་ཕེབས། ཐལ་རང་གི་ལྷ་བའི་གནད་རྣམས་ལ་དཔུང་པ་ནར་མར་བྱ་བལ་ལ་འགྲོན་
པའི་གོང་ཉིད་ནས་དེ་བར་དུ་མཛད་ནའང་། མཐར་ཐུག་པའི་གནད་ལ་མི་བདེ་བ་གཏན་ནས་

ལོག་པའི་ངེས་པ་འབྱེན་མ་ཐུབ། གནས་དེར་སྒྲ་མ་དང་རྗེ་བཙུན་ཐ་མི་དད་དུ་བྱས་ཤིང་གསོལ་བ་དྲག་པོ་མང་དུ་བཏབ་པས་མཚན་མོ་ཞིག་མནལ་ལ་མ་དུ་འཕགས་པ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ལྔ་རང་
བཞིན་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་རྣམས་ལ་འཕེལ་བའི་གཏམ་གྲིས་བཀའ་བཟོ་བ་མཛད་

@09A ༄། །ཀྱིན་འདུག་པའི་ནང་ནས། སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཡིན་ཟེར་བའི་པར་ཉི་ལྔ་སྟོ་བསངས་སྐྱ་བོང་ཆེ་བ་ཞིག་གིས་དབུ་མའི་རྒྱ་དཔེ་ཞིག་ཕྱག་ན་བཟུང་བ་རྩུབ་ཕྱོན་ནས་
བྱིན་གྲིས་བསྐྱབས་པའི་མཚན་མ་ཞིག་བྱུང་། དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་རྩ་ཤེའི་འབྲེལ་པ་བྱུང་།

ལྷ་ལི་ཏ་གཟིགས་པས། འབད་པ་མེད་པར་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྷ་བའི་གནད་དང་དགག་བྱའི་མཚམས་འཛིན་སོགས་ལ་སྤར་དང་མི་འདྲ་བའི་ངེས་པ་གཏིང་ཚུགས་པ་འཁྲུངས་ཤིང་། མཚན་

འཛིན་གྱི་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་ཞིང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་མཐའ་གཞན་དུ་དོགས་

པའི་སྒོ་འདོགས་ལྷག་མ་མེད་པར་བྱངས་སྤྱང་བར་བྱུར་ཏེ། ཕྱིན་ཆད་རང་རོའི་རྗེས་འཇུག་ནམས་ལ་འང་སྒོ་བ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ལ་བལྟ་དགོས་ཞེས་ཡང་ཡང་
གསུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི། དེ་ལ་བལྟས་ན་ལྟ་བུའི་གནད་ལ་ངས་པ་ལྷག་

པར་རྟེན་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞིག་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་ཙུ་ཤེའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་དཀའ་བའི་གནས་པལ་ཆེ་བར་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་རེ་བྱངས་པའི་ལའད་པ་ཡང་ཆེད་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་

ཡིན་ལ། སྟོན་པ་ལ་ཤས་ནས་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཐོབ་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་བསྐྱེད་པ་བརྗོད་པ་ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་གསུངས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལེགས་པར་
ལའད་པའི་སྒྲིང་པོ་ཞེས་བྱ་བ་མཛད་དོ། །དེ་ནས་འོལ་ཁའི་འགར་ཕྱག་དག

བྲག་གདོང་དང་། གཡེའི་ཉེན་རར་བྱོན། ཆོས་མང་དུ་གསུངས། སྤྱན་ལུང་གི་རྒྱ་སོག་ཕུར་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་དུས་མཆེད་ཀྱི་ཞལ་བཙོ་ལྡེའི་རིང་ལ་མཆོད་པ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བཀོད་པ་ཕུན་སུམ་

ཚོགས་པ་བཤམས་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས།

@09B མཚོད་ཕུལ་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་མཚོད་པའི་ཚོག་དང་། འཕུལ་དང་ཡུན་གྱི་ཕན་བདེ་རྒྱས་པའི་སྒོན་ལམ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མཚོད་པའི་ཞིང་ཕྱོགས་
བཙུའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་དམིགས་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འདུན་པ་

ཤུགས་དྲག་པོ་མཛད་པ་ན། ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མདོག་དཀར་པོ་རྣམ་སྒྲུང་གི་རྣམ་པས་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་མཁའི་སྒྲོན་ཐམས་ཅད་གང་བར་འཁྲིགས་པ་དང་།
དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་ཕྱོགས་དང་རྩབ་དང་བྱང་དང་དབུས་སམ་སྟང་གི་རྣམ་མཁའི་

མཐིལ་ཐམས་ཅད་རིམ་པ་བཞིན་དུ། རིན་འབྱུང་འོད་དཔག་མེད་དོན་གྲུབ་མི་བསྐྱོད་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱུང་ཅིང་། བཀོད་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྒོ་ནས་སྟང་དང་ལོགས་ཀྱི་
རྣམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་བར་མཚམས་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

སྐྱུས་གྲུང་ཕུབ་བ་ལྟར་གྱུར་ཏེ། མཚོད་པ་བདག་གིར་མཛད་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་དངོས་སུ་འཆར་བ་ཡང་ཡང་བྱུང་། ཕྱིས་ལྟ་སར་ཆོ་འཕུལ་ཆེན་པོའི་མཚོད་བརྒྱ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པ།

སྒྲོན་ལམ་ཆན་མོར་གྲགས་པ་མཛད་པའི་དུས་སྤངས་གཟིགས་སྤང་དེ་འདྲ་བ་ནར་མར་བྱང་

སྟེ། དེ་དུས་མཛོད་ཡུལ་དང་མཛོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་སྟོང་གིས་རྒྱས་བཏབ་ཅིང་མཛོད་པ་སྤུལ་བས། དེ་ཐམས་ཅད་བདེ་སྟོང་གི་རྣམ་ཐོལ་ཏུ་འཆར་བ་བྱུང་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་ཉང་པོ་
མདངས་མདོར་ཕེབས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། སྤྲས་ཀྱི་ཐུ་བོ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོ་

མཛད་དག་འདྲན་པལ་ཆེ་བས་བྱུབ་པའི་གནས་མཛོག་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དག་ལྡན་རྣམ་པར་བྱལ་བའི་གླིང་བཏབ་ཅིང་། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་མཆིན་དང་འོ་ལ་ཁ་སོགས་སུ་ཕེབས་པའི་བར་གྱི་རྣམ་
པར་ཐར་པ་གཞན་ཐམས་ཅད་ཐུན་མོང་གི་ཡི་གེར་བཛོད་པ་ལྟར་ཡིན་

@10A ༄། །ལ། འོ་དེ་གྲུང་རྒྱལ་གྱི་ལྷ་ཞོལ་བྱམས་པ་གླིང་དུ་བཞུགས་དུས། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གསུང་གི་སྤང་བས་སློབ་དཔོན་གྱུ་བྱང་གི་རྣམ་གཞག་རིམ་པ་ལ་རྣམ་
བཤད་རྩམས། ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་འོང་ཞེས་བསྒྲུལ་བས་

དེ་འཕྲལ་དུ་མཛད། དོན་རྗེ་འཆང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཆེན་མོ་མཛད་པ་ལ། སྤར་རྒྱ་སོག་མུང་བཞུགས་དུས་བྱུབ་ཆེན་རྣམས་དང་། སློབ་དཔོན་ཨ་ལྷ་ཡའི་གཞུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཕན་པ་ཆེན་པོ་

འགྲུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུང་བ་དེ་མ་གཏོགས་ཚུམ་པ་རང་གི།

སྐབས་སུ་དུས་སྤྱིར་ཆེས། གསོལ་བ་འདེབས་པ་སོགས་ཡུན་རིང་མ་གྲུབ་པས་རྒྱ་མཚན་བྱུང་པར་བ་གཞན་ཆེར་མེད། ཅེས་གསུང་རོ། །དེ་ནས་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་དག་ལྟན་གྱི་གཞི་ལྗོངས་
བའི་སྐབས་སུ། རྗེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་སྤྲིང་དུ་

བཞུགས་པའི་རིང་ལ། རྒྱ་མཚམས་དམ་པོ་བཅད་ནས་སྒྲ་མ་དང་ཡི་དམ་ཐ་མི་དད་དུ་དམིགས་པ་ལ་གསོལ་བ་ཤུགས་དྲག་པོ་འདེབས་པ་མང་དུ་མཛད་ཅིང་། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པའི་
རྗེ་གསུམ་རིམ་རིམ་པ་ལྟའི་ངོ་སྤྲོད་ཆེན་མོ་རིམ་ལྔ་གསལ་བའི་

སྒྲོན་མེ་ཚུམ་པའི་བྱུགས་འདུན་བཏང་། ཟིན་བྲིས་འདེབས་པར་མཛད་པའི་སྐབས་སུ། མནལ་ལམ་གྱི་ལྟས་ངོ་མཚར་བ་བྱུང་བ་དག་བསྐྱེལ་བར་གྱུར་ན་མི་རུང་སྒྲམ་དུ་དགོངས་ནས། བདའི་
ཆོག་གིས་རྣམ་པར་བཅིངས་པའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པས་ཡི་གེར་

མཛད་དེ། ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གནས་ཇི་ལྟ་བར་བཞག་པར་མཛད་དོ། །ད་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་གྲུས་པས་ཕྱག་འཆལ་ལོ། །བླ་སྤྱའི་གོང་གི་ཅན་

ནི། །མིག་དང་ཟླ་བའི་གངས་གསུམ་ལ། །བགྲོ་བ་མཛད་པའི་ཕྱོག་

@10B འབྲེས་ཕུས། །ཀ་ལ་ཤ་བཀང་སྟར་ཅིས་བྱེད། །བུལ་བྱུང་ནས་ནི་སུམ་བརྒྱ་བཅུ། །སོང་ཟེར་ཡབ་གཅིག་དཀྱིལ་འཁོར་གཙོ། །བགྲོ་བ་མཛད་པ་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུང་། །གངས་བཞི་པ་
ལ་རྣམ་པ་ཅན། །སྤྱི་ཡི་སྟེང་ན་རྩ་བ་ནི། །གཏད་ནས་འདི་བདག་གིས་ཞེས་ཆོ། །

སྒྲགས་རྒྱས་ལན་གསུམ་བཏེག་སྟོན་གྱི། །དེ་འདྲའི་ལྷས་གོ་ལྟ་པ་ལ། །སྟོ་ཡི་བྱགས་བཅུད་དམ་པ་ལ། །འཕྲིག་ཚུད་དེ་ནས་དུག་པ་ལ། །ངེས་ཆེད་དེ་ནས་བདུན་པ་ལ། །རྟོག་བསྐྱེས་ལས་
ནི་ཤིན་ཏུ་ངེས། །ཤིད་ཟན་ཞེས་པའང་དེ་ནས་གོ་དེ་

འདྲའི་ངོ་མཚར་མྱད་དུ་བྱུང་། །བརྗེད་གྱིས་དོགས་ནས་ཡི་གེར་བཀོད། །དེ་དོན་སྒྲུབ་པ་མཐར་ཕྱིན་ཤོག། །སྤང་གི་ལོ་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་བདུན་ལ་འོལ་ཁའི་བསམ་གཏན་གླིང་དུ་བྲིས་
པ་དག་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག། །ཅེས་བྱའོ། །ད་ནི་དེ་དག་གི་དོན་

ཟེ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་གྱི་གསུང་དག་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་དགོལ་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་བྱ་སྒྲུ་ནི་སྟག་གི་སྐད་དོད་ཡིན་ལ། །དེའི་གོང་ཞེས་པ་སྤང་གི་ལོ་གོ་བར་བྱེད་པའོ། །ཅན་རྩི་ཟླ་བའི་

མིང་ཡིན་ལ། །མིག་ནི་གཉིས་དང་ཟླ་བ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། །གཅིག་

གི་བད་ཡིག་གི་འོག་ཏུ་གཉིས་ཡིག་བཞག་པ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཡིན་པས་ཟླ་བ་བཅུ་གཉིས་པ་གོ་བར་བྱེད་པ་འོ། །གསུམ་ལ་ཞེས་པ་ནི་ཟླ་བ་དེའི་ཆོས་གསུམ་གྱི་མཚན་མེད། །དེའི་ཆོ་རྒྱལ་བ་
ཀུན་གྱི་ཡབ་གཅིག་ཟེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དོ་ཟླ་བཅུ་དགའི་དགྱིལ་

འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་སྒྲུང་ཞིང་། དགྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོས་རྒྱན་བཟང་པོ་སྒྲ་ཆོགས་པས་སྤྲས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བྱམ་པ་རྒྱས་བཀའ་བཞིག་ཟེ་ཉིད་ལ་སྟོར་ཅིས་བྱེད་ཅིང་། ཀ་ལ་ཤ་ནི་
བྱམ་པའི་སྐད་དོད་ཡིན་ནོ། །བྱམ་པའི་རྒྱ་འདི་ཐོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷན་ཨ་ཏི་

@011A ༄། །ཤ་སྟེ་ཐང་གི་སྒྱི་རྒྱུ་འགྲམ་ན་བཞུགས་དུས། ཟེ་བཙུན་འཇམ་དབྱངས་དང་ཟེ་བཙུན་བྱམས་པ་གཉིས་སྐྱུ་གསུམ་དང་གཅིག་གང་ཡིན་ལ་ཆོས་གྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པའི་རྒྱ་
འབྲས་པའི་རྒྱ་ཡིན། འདི་ཐོ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་སྟེ། ད་ལྟའི་བར་ལ་ལོ་སུམ་

བརྒྱ་དང་བཅུ་མོང་། དེ་བར་དུ་སྟོར་ས་མ་རྙེད། ད་ཁྱོད་ལ་སྟོར་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། དེའི་ཆོ་ཆོས་གྱི་བགྲོ་བ་མཛད་པ་པོ་ཟེ་བཙུན་བྱམས་པ་དང་། འཇམ་དབྱངས་གཉིས་ཀྱང་སྒྲུང་

ངོ། །ཆོས་བཞིའི་རྒྱལ་མོ་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆོག་པ་པས་སྤྲུལ་པའི་བློ་ཞིག་གི་སྟེང་།

ན་ཐམས་ཅད་མ་བྱེད་པ་བྱ་སྟོན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིན་ཟེར་བའི་བྲ་མའི་རྣམ་བཤམ་ཞིག་བཞུགས་འདུག་པ་དེས། དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཅུ་རྒྱུད་ཀྱི་སྤྲེགས་བམ་ཞིག་གནང་ནས་འདིའི་བདག་པོ་
གྲིས་ཤི་གཅེས་གསུང་བ་ལ། མཇུག་ནས་ཅུང་ཟད་མ་ཆང་བ་ཡིན་ནམ་

སྐྱམ་དུ་དགོངས་ནས་གཟིགས་པས་ཐམས་ཅད་ཆང་འདུག །དེ་ནས་ཕུག་གཉིས་ཀྱིས་སྤྲེགས་བམ་དེ་སྒྲུངས། རྒྱ་བཟོ་ལྷ་ཀྱི་འཁྱེད་པའི་སྤྲེགས་དང་ཕུག་རྒྱས་ལན་གསུམ་དུ་དབྱའི་སྟེང་དུ་
བཏེག། །ཁ་སང་རྒྱལ་སྤྱི་མ་ལ་བྱི་པ་རྒྱས་བཀའ་བ་སྟེར་རྩིས་བྱེད་པའང་འདིའི་

སྤྲེགས་ཡིན་པར་འདུག་དགོངས་པ་བྱུང་ངོ། །ཆོས་ལྡན་པ་ལ་སྟོབས་མར་པའི་བྲགས་བཅུད་དམ་པ་བསྐྱེད་འཕྲོལ་སྟོར་ལ་འཕྲིག་ཅུད། ཆོས་དུག་པ་ལ་རྒྱུད་དང་འཕགས་པ་ཡབ་སྐུ་ཀྱི་དགོངས་
པ་ལ་གནས་པའི་མཉམ་དུ་བྱུང་བའི་མན་ངག་ཡིན་པར་ངེས་པ་རྟེན།

ཆོས་བདུན་གྱི་ཉིན་སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པ་སྟེན་སྟོན་བསྐྱུས་གཟིགས་པས་གཉིད་དང་མི་ལམ་དང་བསྐྱེད་པའི་སྟོར་གྱི་མན་ངག་གི་གཞི་ཐམས་ཅད་གཏིང་ཡོད་པ་གཟིགས་ནས་ཤིན་ཏུ་ངེས་པ་

ཆེད། རྒྱལ་སྤྱོད་མའི་དུས་སྟེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་མཆོག་

@011B གི་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་བྱིས་སྐྱེ་ཞིག་གི་འོག་ན་པར་ལ། བདེ་མཆོག་གི་ཆོས་བཅུ་འཛོད་པ་བྱེད་པའི་བཀོད་པ་ཞིག་བྱིས། དེའི་འོག་ན་ཤིང་ཟན་གཏོང་བ་ཡིན་ཟེར་
བའི་ཡི་གེ་ཞིག་བྱིས་འདུག། ཏེ་ལ་རྒྱལ་བདུན་པའི་དུས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་ལོ་བདེ་

མཆོག་ཆོས་སྐོར་རྣམས་དུས་བྱིས་གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཤི་བ་ལྟར་གྱུར་པ་ལ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འདིས་ལེགས་པར་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། མི་ཤི་བའི་རྗེས་སྟེ་ཤིང་ཟན་གཏོང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཟེར་
བའང་དེའི་ཆོ་གོ་བར་གསུང་བའོ། །གདན་རྫོགས་ཀྱི་བྲིད་ཡིག་དང་གསལ་

སྟོན་དུ། འདོད་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པོ་རྙེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། རོན་འདི་ཉིད་ལ་དགོངས་པ་འོ། །དེ་ནས་དབེན་གནས་ཆེན་པོ་དགེ་ལྡན་དུ་ཕྱེབས་ནས། ལེགས་པར་བཤད་པའི་དགའ་སྟོན་
གྲིས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཆོམ་པར་མཛད་ཅིང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་

འབྲེལ་བའི་བཤད་པ་དང་རྩོམ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མཛད་པ་དང་། སྐྱེ་ཆེའི་བར་ཆད་བསྐྱོག་པའི་མཚན་མ་བརྟན་པ་མ་རྙེད་པས། སྐྱེ་མཚམས་ལ་བཞུགས་པ་སོགས་ནི་ཐུན་མོང་བར་གསལ་

ལ། སྐྱབས་ལྷོ་ལ་བའི་རྣམ་པ་མ་བསྟན་པའི་སྤྱོད་ལ་དགྲའ་ལོང་དྲུག་པའི་དུས་

སྐྱམ་ཚམས་ཤིན་ཏུ་དམ་པར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ། ལན་ཅིག་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་པའི་ཆེ་སྟོང་གི་སྒྲ་ཅིའི་ཕྱོགས་ལ་ཨ་བ་རྩུ་ཏྲིའི་མར་སྒྲུའི་ཐད་ན་མར། ཨེ་ཤྲི་གྲི་གཟུགས་འོད་གྱི་ཐག་
པ་ལྟ་བུ་སྐྱེ་ནར་རེ་རེ་འོང་བ་ཞིག་མནལ་ལམ་དུ་བྱུང་། དུས་དེ་

ནས་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཅན་དང་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱུར་བའི་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་དགའ་བ་བཞི་དང་སྟོང་པ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཅན་འབྱུངས་ནས། དེ་ཕྱིན་ཆད་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་
ཁྱད་པར་བ་ནར་མར་བསྐྱུངས་པས། མཉམ་གཞག་ཏུ་

@012A ༄། །བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱད་ཕྱེ་ནས་གསུངས་ཤིང་། གྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལས་འབྱུང་བ། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པ་གཉིས་ཀའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐུན་མོང་བའི་ཆར་གཏོགས་ཙམ་རེ་
ལ། བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་མིང་བཏགས་པ་དེ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་

པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ཅིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ལྟའི་འཁོར་ལོ་བདེ་སྟོང་གི་རོལ་པར་འཆར་བས་དུས་འདའ་བར་གྱུར་ཏོ། །ཚུལ་འདི་ནི་རྒྱད་ཕྱེ་དང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་མན་

ངག་ལ་སྒྲིའི་འཕྲིག་ཚུད་པ་ཞིག་གིས་བསམས་ན་དཔག་པར་དགའ་བའི་

མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དོན་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ཆོ་འདི་ཉིད་ལ་སྟོར་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་གྱིས་ཤིག། །དེ་ནས་དགྲུང་ལོང་བདུན་པའི་སྐྱབས་
སུ་སྐྱེ་ཁམས་བསྐྱེལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ། ཉང་དུ་སྐྱེ་

མཆམས་གྱི་ཁོངས་སྐྱབ་གྲོགས་འགའ་ཞིག་ཀྱང་ཤོག་གསུངས་ནས། དམ་ཆག་དང་སྟོམ་པ་ལ་གནས་ཤིང་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་ལ་གོམས་པར་བྱས་པ། བསྐྱེན་སྐྱབ་དང་བཞུགས་པ་ཚད་དུ་ཕྱིན་
པའི་རྩ་བའི་དོན་རྗེ་སྟོབ་མ་བདུན་གྱིས་ཉིན་མཚན་དུ་ཞབས་དུང་དུ་ཉི་བར་

བསྐྱེན་ནས་ལྷའི་ནལ་འབྱོར་དང་། ཕྱིར་བསྐྱོག་དང་སྐྱང་བའི་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་བརྩོན་པར་བྱས་ཤིང་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་གྱིས་ནི་ཉིན་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དོན་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་དང་འཁོར་
ལོ་ཆེན་པོའི་ཐུགས་དམ་གཙོ་བོར་མཇད་ཅིང་། མཚན་མོ་བདེ་སྟོང་དབྱེར་

མེད་གྱི་ཉིང་ངེ་འཇོན་ལ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་ལྟར་མཇད་པ་ལས། བར་ཆད་གྱི་མཚན་མ་མངོན་མཚན་ཆེ་བ་རང་ཞིག་གི་སྐྱབས་སུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གདན་ལ་བཟང་པོའི་འདུག་སྐྱངས་

གྱི་རྣམ་པས་བཞུགས་ནས་བྱུགས་དམ་མཛད་པའི་ཞབས་བྱ་རྣ་

@012B སྐྱི་རིམ་པ་རྣམས་ཀྱང་འཁོད་ནས་སྒོམ་བརྒྱས་ལ་ཡིད་གཞུངས་པར་ཡོད་པའི་ཆོ། རྗེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས། བཙམ་ལྟན་འདས་བྱུང་པ་ཆེན་པོ་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་བརྗེད་པ། གསེར་བཙོ་མའི་མདོག་
ལྟར་མདོན་པར་གསལ་ཞིང་། ཉི་མ་བྱེ་བའི་མདངས་དང་ལྟན་པའི་འོད་ཀྱི་ཁོར་

ཡུག་ཅན། བདུད་འདུལ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་རྒྱ་མཛད་པ་ཞིག་མདུན་གྱི་རྣམ་ཁར་བྱོན་པ་དངོས་སུ་གཟིགས། དེའི་ཆོ་ཉིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པོས་བྱུང་པའི་དབང་པོ་དེ་ཉིད་སྤྲར་རྩུར་ལ་སྤྱན་བྱངས་ཏེ་
བདག་ཉིད་ལ་བརྟུག་པའི་དམིགས་པ་མཛད་པས། དངོས་སུ་བདག་

ཉིད་ཀྱི་སྐྱུ་ལ་ཐིམ་པའི་གཟིགས་སྒྲུང་དང་ང་རྒྱལ་བརྟན་པོས་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གཞོན་པ་ལ་བག་ཆ་བ་མེད་པའི་གོ་འཕང་བརྟེས་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། དེའི་རྗེས་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ། ཡེ་
ཤེས་མགོན་པོ་ཕྱག་བྱུག་པས་སྒྲུ་བྱངས། གཤིན་རྗེ་ཆོས་

ཀྱི་རྒྱལ་པོས་གཞོད་བྱེད་ཀྱི་མགྱིན་པ་ནས་ཞགས་པས་བཙེངས་ཏེ་ཁྲིད་བྱུང་བ་ལ། གཞོད་སྤྱིན་གྱི་ཏ་ལྷ་ལས་མཚུག་ནས་དེད་ཅིང་བསྡིགས་བཞིན་པ་དང་བཙས་པས་འོངས་ཏེ། མདུན་དུ་མགོ་

གྲི་གྲུག་གིས་བཅད་ནས་ཇེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྲིས་སྒྲུལ་

པའི་འབྲུག་ཁྲུང་གི་ནང་དུ་བཅུག་སོང་བ་དང་མཉམ་དུ། ཕྱི་རོལ་ན་ནག་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཟུང་། ལྷ། ཤ་བ། རྒྱལ་པོ་སྟེ་བདུད་ཀྱི་རིགས་ཀྱི་འབྲུང་པོ་མི་བསྐྱུས་པ་བཞི་པོ་དེ་སྟེ་དང་བཅས་པས།
དམག་པམ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོ་དེ་ཆེན་པོ་མི་བཟད་པ་དུད་མོའི་སྒྲུ་དང་

བཅས་པ་བསྐྱགས་ནས་ཕྱོགས་བཅུར་བྱར་བ། དེའི་ཆོ་ཞབས་དུང་ན་འཁོད་པའི་ཉམས་སྒྲུང་བཟང་པོ་ཡོད་པ་འགའ་ཞིག་གིས་ཀྱང་མཐོང་བ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནས་རིང་པོ་མ་ལོན་པར་སྐྱུ་ཁམས་
ཀྱང་རིམ་གྱིས་གོང་ནས་གོང་དུ་བསྐྱུན་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཏོ། །

@013A ༄། །གཞན་ཡང་དེའི་ཆོ་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་མ་ཅུང་ཟད་རྩལ་པ་རེ་འོང་ངེས་ཀྱིས། ཇེ་རི་ཞལ་སྒྲུ་ནས་ལ་བཙོམ་ལྡན་འདས་དོ་ཇེ་འཇིགས་བྱེད་དང་། འཁོར་ལོ་ཆེན་པོའི་གཟིགས་
སྒྲུང་རེ་ངེས་ཅན་དུ་འོང་ཞིང་། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་བར་ཆད་

ཀྱི་མཆོན་མ་དེ་ཡང་མྱུར་དུ་ཞི་འགོ་བ་ཞིག་འདུག །བཙོམ་ལྡན་འདས་ནམ་པར་རྒྱལ་མ་དང་། སྒྲོལ་མ་དང་། གཏུགས་དཀར་དང་། འོད་ཟེར་ཅན་དང་། རྒྱལ་བ་སྤྲན་གྱི་བླ་དང་། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པ་ཆོད་པ་ཁྱེད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་སྤང་

བ་དངོས་སུ་གཟིགས་པ་ཕལ་ཆེར་གྱི་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། ཡེ་ཤེས་མགོན་པོ་ཕུག་རྒྱལ་པ། གུར་གྱི་མགོན་པོ། ཕུག་བཞི་པ། རྣམ་ཐོས་སྤྲུལ་རྣམས་ཀྱི་གཟིགས་སྤང་ཡང་ནར་མར་བྱུང་
ངོ། །ཞེས་གསུང་ལ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དང་། གཞོད་

སྤྱིན་ཁྱེ་ཏ་པུ་ལ་གཉིས་ནི་བྱན་བཞིན་དུ་བཀའ་སྤྱབ་པར་བྱེད་དོ། །སྤྱོད་ཁམས་བསྐྱེལ་པ་ཅུང་ཟད་དུངས་པའི་སྐབས་ཤིག་ཏུ། རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱི་ཞལ་ནས། ད་ཕྱིན་ཆད་གཙོ་བོར་
བསྐྱེད་རྗོགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་ཐུགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པ་ལ་འགྲུས་

པར་མཛད་ན། ཐུགས་སྒྲུ་མེད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྗོགས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་སྤྱར་དུ་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ཤིང་། སྒྲོ་བ་མ་སྐལ་ལྡན་བདུན་ལ་ཡང་། ལམ་གྱི་རྗོགས་པ་ཁྱེད་པར་ཅན་རེ་སྤྱི་བར་འགྱུར་
ངོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པར་མཛད་པ་ལ། རྗེའི་ཞལ་ནས།

ངེད་ཁམས་མ་སྒྲོ་མས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉམས་ཀྱི་སྤང་བ་ལ་གཏད་པ་ཆེར་མེད་དམ། རྗོགས་ལྡན་པ་ལའང་འདྲི་དགོས་གསུང་ནས་བཀའ་གནང་བས། རྗོགས་ལྡན་པ་ན་རེ། བསྐྱར་མ་ཉུ་དགོས་

པ་མེད། ཆོ་སྒོས་བཏང་སྟོད་དུ་རུང་བའི་འཁོར་རྣམས་ལ་

@013B མདོ་སྤགས་ཀྱི་ལམ་རྫོགས་པར་བསྟན་ནས་སྒོམ་དུ་བཅུག། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་རང་གིས་གཙོ་བོར་སྐྱེ་མཚམས་ཀྱི་ངང་ནས་སྐྱབ་པ་ལྟར་མཛད་ན། རྗེའི་ཞལ་སྤྲ་ནས་རང་གི་སྤགས་རྒྱུད་
ལ་ལམ་དེ་སྐྱར་དུ་འབྱུང་པའི་ནང་གི་རྒྱ་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱད་པར་ཅན་

ལ་སོགས་པ་སྤར་སྤགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ཚར་ཞིང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་ཞིང་སྐྱེས་ཀྱི་ཕོ་ཉ་མོ་རྣམས་ཀྱིས་གྲོགས་མཛད་པ་ལ་སོགས་པ་བྱད་པར་ཅན་སྐྱར་དུ་འོང་། ལྷག་པའི་ལྷས་ཀྱང་བྱིན་གྱིས་རྫོབ་
པས་རྒྱ་ཚོགས་རྣམས་ཚང་། ལམ་དེ་སྐྱར་དུ་སྤགས་རྒྱུད་ལ་

འབྱུང་ངོ། །ཞེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་གསུང་། ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་རྒྱབ་གཅིག་རྟོགས་ལྡན་པའི་མནལ་ལམ་དུ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་པའི་མཆོད་རྟེན་ཡིན་ཟེར་བའི་ཕུག་ཚད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། རོར་
བྱ་རིན་པོ་ཆེའི་རྟོག་སྤྲིན་གྱི་གསེབ་ན་སྤེབ་པ། ཁ་དོག་ཤིན་

དུ་དཀར་ཞིང་མཁྲིགས་པ་དཀར་ཡོལ་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཞིག་ལ། མཁའ་འགྲོམ་མང་པོ་འདུས་པ། ལ་ལ་ནི་མིའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་དང་། ལ་ལ་ནི་ལྷའི་བུ་མོ་ལྟ་བུ་རུས་པ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་

སྒྲ་ཚོགས་འཕུང་བ། ལག་ན་རིན་པོ་ཆའི་

བུམ་པ་བདུད་ཅི་དཀར་པོས་གང་བ་ཐོགས་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བདུད་ཅིའི་རྒྱན་གྱིས་བྱས་གསོལ་ཞིང་འདུག་མཆོད་རྟེན་དེའི་བྱང་ན་དེའི་སང་བྲི་དང་མཉམ་པའི་མཆོད་རྟེན་དུག་འདུག་པ་
ལ། འགའ་ཞིག་ན་རེ་བདུད་ཅི་གསོལ་བ་དུག་ཅས་ཟེར་བ་ལ།

ལ་ལ་ན་རེ་འདི་རྣམས་ད་དུང་བཅོས་དགོས་པར་འདུག་པས་ད་ལྟ་མི་གསོལ། བཅོས་ཚར་ནས་གསོལ་བར་བྱེད། ཅས་ཟེར། ཡང་མཆོད་རྟེན་གཅིག་གི་གོ་ས་ཞིག་འདུག་པ་དེར་ཨོ་གསོལ་
ཟེར་བ་ལ། ད་ལྟ་མཆོད་རྟེན་མ་བྱུང་བས་མི་གསོལ་བྱུང་ནས་

@014A ༄། །གསོལ་ཟེར་རོ། །དེ་ནས་མན་ལ་སད་བ་དང་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་སྒྲ་འདི་འབྲུ་བའི་མི་ལམ་མི་འོང་བ་ལ་དེ་ལན་བྱུང་བ་འདི་རིམ་བུ་ལགས། ཞེས་ཞུས་
པས། སྒྲགས་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་རྫོགས་

རྫོགས་རིམ་གྱི་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བདེ་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱུང་པར་ཅན་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟས་ཡིན། ཞེས་གསུང་རོ། །རྗེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ལ། འདི་རྣམས་ཀྱི་གོ་བ་ཐམས་

ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་

པ་རྩི་ཙམ་ནས་ལགས། ཞེས་ཞུས་པས། སྤྲགས་ཀྱི་གནད་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཆོམ་གྱི་ལྷག་མ་མེད་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ད་དུག་ནས་ཡིན། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གནད་རྣམས་སྤྲོ་མོ་ནས་
རྫོགས་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་། བ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡང་

དག་མཐའ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཞིག་གོ་བ་སྤྲགས་ཀྱི་སྦྱོད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལེགས་པར་གོ་བ་ལ་རག་ལས་འདུག། ཁྱེས་གསུང་ངོ། །དེ་ནས་བསྐྱུན་ལེགས་པར་དྲངས། གཙུག་
ལག་ཁང་མདུད་རྒྱུད་བ་བཞེངས་ཤིང་།

ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བསྐྱོར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ནི་ཐུན་མོང་བར་གསལ་ལ། ཡང་དགྲུང་ལོ་དུག་ཅུ་ཙུ་གཉིས་བཞེས་པའི་དགྲན་སྦྱད་ཅིག་ཆོས་སྦྱོང་
འདི་རྣམས་ལའང་གཏོར་མ་འབུལ་བའི་དུས་དབྱངས་

ཀྱི་ང་རོ་དང་བཅས་ན་ཤིན་ཏུ་དགྱེས་བར་འདུག་པས་འདི་བཞིན་བྱེད་པ་ཡིན་གསུངས་ནས། གཤེན་རྩེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྤྱན་འབྲེན་པ་དང་། བསོད་ཅིང་བསྐྱེལ་བ་སོགས་ཀྱི་དབྱངས་བཞི་མཛད།

དེ་དུས་རྒྱབ་གཅིག་སྐྱུ་རྩུང་ན་གནས་པ་

@014B བསྐྱེན་སྐྱབ་སོགས་ལ་བརྩོན་པ་ཞིག་གི་མི་ལམ་དུ། གཤེན་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱུ་ཤིན་ཏུ་བརྩིད་ཅིང་། ཆེ་བ་ཞིག་ལ་ཚད་ནས་བྱོན་ནས། བསྐྱེད་པའི་དབྱངས་འདི་ལྟར་གྲིས་ལ་འཐེན་
ཞིག་གསུངས་ནས། ཁོང་རང་གིས་འཐེན་གྱིན་འདུག་པས། ས་

དང་རི་བོ་ཐམས་ཅད་བེ་རེ་རེ་འོང་གིན་འདུག་པ་ཞིག་མིས་འདུག །གཞན་ཡང་དེ་འདྲ་བའི་མི་ལྟས་འགའ་རེ་ལ་བྱུང་། དེ་ནས་དབྱངས་སྒྲིང་བ་རྣམས་ལ་འང་འདིའི་གཏོར་མ་མ་བཤམས་པར་
དབྱངས་བྱ་མི་རུང་པར་འདུག་པས་མ་བྱེད་གསུངས། སྐབས་

ཤིག་ཏུ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་མཆིས། ཞེས་ཞུས་པས། ལར་རང་གཤེན་རྗེ་ཆོས་རྒྱལ་འདི་ཁོང་རང་གི་སྐྱུ་འི་རྣམ་པ་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱུང་མང་དུ་འོང་། བྱེད་པར་སྐྱུ་རྩུང་ན་ཞབས་ཏོག་ལ་རྒྱན་པར་
ཡོད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་རེའི་གཟུགས་བྱད་དུ་བྱས་ནས་གཟིམས་

ཁང་གི་ནང་དུ་པར་འགྲོ་རྒྱུར་འགྲོ་དང་། སྐྱུ་མདུན་སོགས་སུ་བྱ་བྱེད་མང་པོ་བྱེད། སྐན་རྩུང་དུ་ཤུབ་ཤུབ་གྲིས་ཞལ་ཏུ་ཞུ་བའི་རྣམ་པ་བྱས་ནས། གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྐྱབ་ནར་མར་འོང་། དེ་

གཟིམས་ཁང་ན་ནར་མར་གནས་པ་མང་པོས་ཀྱང་མཐོང་བ་འོང་ཞིང་། དེ་ཡང་

གང་གི་གཟུགས་བསྐྱར་བ་དེར་འབྱུང་ནས་གཞན་ཚོས་ངོ་མི་ཤེས་པ་ཞིག་འོང་། ཁ་སང་ནས་དབྱངས་བྱེད་པའི་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་འང་དེ་འདྲ་ཞིག་འོངས་ནས་ལབ་ལབ་རང་བྱེད། གཏོར་མ་
སྟེར་དགོས་པ་འདུག །གཏོར་མ་བྱས་ན་དབྱངས་གྱིང་རོ་བྱས་པའི་

ཆེ་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་སྒྲ་ཚོགས་བྱེད་པ་འདུག །ཅེས་གསུང་ངོ། །འདི་དག་ནི་བདག་གིས། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་ཤིང་། གཏིང་དཔག་
པར་དཀའ་བའི་རྒྱ་གཏིར་ཆེན་པོ་ལས། སྐྱ་ཅིའི་རྒྱ་ཚོད་ཙམ་སྒྲངས་ནས་

@015A ༄། །བརྗོད་པར་ཟད་ལ། མཐའ་དག་བར་ནི་ལྟ་ཅི་ཞིག་སྒྲོས་ལ། ཆེ་འོང་དག་ཀྱང་མ་ལུས་པ་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་མི་ཐོགས་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་
ནི་ཇི་ཙམ་གྱི་ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་གྱིས་མི་ལང་བ་ལ་

དབང་འབྱོར་ཀྱང་། ཁིངས་པ་དང་མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་བར་མ་ཟད་གྱི། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དག་ལྟ་ཞིག །ཕྱ་མོ་དག་ཀྱང་སྤྱི་རོལ་དུ་མི་

མངོན་ཞིང་འཆབ་པར་མཛད་དེ། ཉིད་བཀྱར་དང་སྒྲན་གྲགས་ལ་སོགས་

པའི་ངོར་ལྟ་བུས་བདག་ཉིད་གསལ་བར་སྒྲོགས་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྒྲོ་ལྟ་ནས་མི་ལམ་དུ་འང་རྒྱང་བསྐྱངས་པར་མ་ཟད་གྱི། ཉིད་ལ་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ཆེན་པོ་
དག་གིས་ནན་གྱིས་གསོལ་བ་དག་ལ་འང་བཀའ་སྒྲུལ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་དཀའ་

ལྟར་སྒྲོན་ན། འཕྲོས་པའི་བཀའ་མཆིད་སྒྲ་ཆོགས་པ་དག་གི་ཞར་བྱང་གི་སྐབས་ཕྱི་ནས་བར་མ་དོར་གསུང་བ་ཉིད་དུ་ལྟ་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། གཞན་ལ་ཕན་པར་འགྱུར་བ་ལ་སོགས་པའི་དགོས་པ་
བྱུང་པར་ཅན་ཉི་བར་མ་གཟིགས་པར། བདག་ཉིད་ཕུན་སུམ་ཆོགས་

པར་སྒྲོག་པ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི་དམ་པའི་རྒྱལ་མ་ཡིན་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་བདག་ཉིད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་བྱེད་པའི་དད་པ་ཤུགས་དྲག་པོས་ཡུན་རིང་དུ་གསོལ་བ་བཏབ་
ཅིང་། བྱུང་པར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཆ་ཤས་

རེ་ཙམ་ཡང་ཁོང་དུ་རྒྱུད་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་ཉིད་རྒྱུ་མཆན་དུ་བྱས་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐེག་པ་མཆོག་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ལ་དད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལྟར་བྱེད་པ་དང་། བདག་ཀྱང་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་དམ་པ་

དེའི་ལེགས་པར་བཤད་པའི་བདུད་རྩིས་འཆོ་བར་སྒྲོན་པ་རྒྱན་གྱི་

@015B རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱེད་པར་གྱུར་ན་ཅི་མ་རུང་སྒྲུལ་པ་ཡིད་ལ་གཅགས་བཞིན་པས། གསེར་གྱི་མེ་ཏོག་དང་བཅས་པའི་མཚུལ་སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ་གསོལ་བ་བཏབ་པ་ལས། རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་
དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཉེ་

བར་གཟིགས་ཏེ། དགེས་བཞིན་དུ་བཀའ་སྒྲུལ་བ་རུང་ཟད་མཆིས་པ་དག། རྗེ་ཉིད་ལ་མི་ཐུད་བའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་བཤེས་གཉིན་སྟེ་སྒྲོད་དང་རྒྱད་སྟེ་འཛིན་པ། ལུང་དང་མངོན་པར་རྟོགས་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་ཡུག་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་གྱི་འདན་པ་

ཤུགས་དྲག་པོས་ཞལ་ཏ་ནན་ཆེར་གནང་ཞིང་བསྐྱལ་བའི་བཀའ་ཁྲུང་ལྟ་བུ་བས་ཉོན་པར་གྱུར་ཏེ། སྒྲུང་ཡང་རྗེ་སྒྲུ་མ་ཉིད་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཡི་གེར་བཀོད་པའི་གནང་བ་སྟེ་བོར་མཉོས་
ནས། རྗེ་བཙུན་སྒྲུ་མ་དེའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མད་དུ་བྱུང་བ་

འདི་དག་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་ལ་ཕན་གདགས་པའི་སྒྲུད་དུ་མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་ལ། རྣོངས་པ་མཆིས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད། རྗེ་སྒྲུ་

མ་དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱགས་ཇེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དེའི་སྒྲུན་སྒྲར་

འཆགས་གྱིས། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཟོད་པར་བཞེས་ཏེ་བདག་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་འགྱུར་བར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་གསོལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདི་ལ་གཅིག་ཏུ་དད་ཅིང་སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཀྱང་ཡི་གེ་འདི་ཉིད་ཆོགས་པར་དབྱུང་བའི་གཏམ་དུ་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།

མཆོག་ཏུ་གསང་བའི་གཏམ་གྱི་རོལ་པས། དད་པ་ལྷག་པར་བསྐྱེད་པ་ལྷུང་བྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བདག་གིས་རྒྱལ་བ་སྤྲས་བཅས་ཀྱན། །གཅིག་ཏུ་བསྐྱུས་པའི་ཇེ་བཙུན་བྱགས་ཇེའི་གཏེར། །མཉམ་མེད་འགྲོ་བའི་མིག་གཅིག་ཙོང་ཁ་པ། །དེ་ཡི་རྒྱབས་ཆེན་

@016A ༄། །ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ལས། །མེད་བྱུང་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ས་སྤྲེང་སྤྲེའོ་ཀྱན་ལ་གསལ་མིན་པ། །གང་གི་ཆ་ཤས་ཙམ་ཞིག་རབ་བྱངས་ནས། །སྐལ་ལྡན་དད་པའི་རྒྱལ་མཚན་ཅུར་བཀོད་དོ། །གང་ཡང་

བདག་སྒྲོའི་ཉེས་པས་འདིར། །སྤྲས་དོན་གསལ་བར་བགྱིས་ལ་སོགས། །ཁོངས་པ་གང་ལགས་གཞོང་བ་ཡིས། །སྤྲེམ་མཆོག་ལ་བདག་འཆགས་སོ། །དགེ་བ་འདི་ཡིས་ཆོ་རབས་ཀྱན་ཏུ་

བདག །གང་གི་མཚན་ཡང་བསྐྱལ་པར་རྟེན་དཀར་བ། །ཐེག་

མཚན་དག་བའི་བཤེས་བྱེད་ཞབས་ཀྱི་དུལ། །འབྲུལ་མེད་གཙུག་ཡུང་རྒྱན་དུ་བསྟན་པར་ཤོག། །དེར་ནི་སྒོ་གསུམ་བྱ་བ་ཀུན་གྱིས་ཀྱང་། །སྟོང་མཉེས་བབྱིད་པ་འབའ་ཞིག་ལྟར་སྒྲངས་
ནས། །དེ་ཡི་མཐུ་ལས་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད་ལྟར་བ། །སྟོང་གསུང་བདུད་

ཅི་འུ་ཡིས་འཚོ་བར་ཤོག། །ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གཞུང་ཤིང་བྱང་རྩབ་སེམས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་གནད་དང་རིམ་གཉིས་ལ། །འབྲུལ་མེད་ངེས་པ་རྟེན་ནས་བཙོན་པ་ཡིས། །སྟོང་གསུང་
སྒྲུབ་པ་སྟོང་པོར་བྱེད་པར་ཤོག། །ཅེས་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་

ཀྱི་མཁྱེན་བཙེ་གཅིག་དུ་བསྐྱུས་པ། །ལྟ་བརྒྱུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཙུག་གི་ནོར་བུ། །སྟོགས་མའི་དུས་འདིར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་རྒྱལ་བ་ཉིད་དང་མཚུངས་པ། །སྐྱེད་གྲུ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་
གཅིག་ལ། །ནལ་འབྱོར་གྱི་དབང་ལྷུག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་སྟོ་

བཟང་བྲགས་པའི་དཔལ་ཞེས་ས་གསུམ་ན་ཡོངས་སུ་གསལ་བ་དེའི་ཞལ་སྒྲ་ནས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཐར་པ་མཚན་དུ་གསང་བརྒྱུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས། །ཆ་ཤས་ཉུང་དུ་ཞིག་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའི་གཏམ།

རིན་པོ་ཆའི་སྒྲིམ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། དཔལ་ལྷན་སྒྲིམ་དམ་པ་

@016B དམིགས་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་པ་དེའི་ཞབས་ཀྱི་པརྫོ་ལ་གྲུས་པས་གཏུགས་པའི་བཀའ་རྒྱུ་ཉི་ལྟ་བུ་ལོ་ལོ་མང་དུ་སྒྲིམ་པའི་གཙུག་པ་དགོ་ལེགས་དཔལ་

བཟང་པོས། གྲུབ་གའི་གནས་མཆོག་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་

རྒྱལ་བའི་སྒྲིམ་པོ་འབྲོག་རི་བོ་ཆེ་དགོ་ལྷན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྒྲིང་དུ་སྦྱར་བ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དགོ་ཞིང་བཀྲ་ཤིས་པར་གྱུར་ཅིག། །མཛྲ་ལྟོ། །